

Academiejaar 2005-2006

Programmagids

Licentiaat Vertaler-Tolk (Afbouw)

Tweede licentiaat tolk (Nederlands-Frans-Vlaamse Gebarentaal)

Opleidingsonderdeel	Groep	Stp.	Semester	Deeltijds
Tolkwetenschap	Algemene vorming	3	1 + 2	/
Taalbeheersing tolken	Nederlands	3	1 + 2	/
Tolken (simultaan)	Frans	9	1 + 2	/
Eindverhandeling (Tolken)	Eindverhandeling	12	1 + 2	/
Tolken (consecutief)	Frans	6	1 + 2	/
Spreek- en presenteertechnieken	Nederlands	3	1 + 2	/
Tolken (retour)	Frans	3	1 + 2	/

Studiecontract

Het analytisch programma van de opleiding tot licentiaat vertaler en licentiaat tolk werd de voorbije jaren volledig hervormd in het licht van de beroepsprofielen en de opleidingsprofielen die in opdracht van de overheid werden uitgewerkt.

Een opleiding tot vertaler of tolk is in de eerste plaats vaardigheidsgericht: als afgestudeerde moet je in een professionele context kunnen vertalen en tolken en daartoe over de nodige attitudes beschikken. Als licentiaatsopleiding van academisch niveau geeft zij je de nodige wetenschappelijke vorming om over vertalen en tolken te reflecteren. Verder legt de opleiding de klemtoon op een sterke algemene vorming, omdat je, zodra je afgestudeerd bent, in een verscheidenheid van beroepen en contexten moet kunnen functioneren. Tenslotte besteden we veel aandacht aan het gebruik van moderne informatietechnologie als hulpmiddel tijdens de opleiding en als instrument voor de toekomstige vertaler of tolk.

De opleiding leidt tot een diploma voor Nederlands en twee vreemde talen. Het taalaanbod ziet er als volgt uit:

Duits/Engels	Engels/Frans	Frans/Italiaans
Duits/Frans	Engels/Italiaans	Frans/Russisch
Duits/Italiaans	Engels/Russisch	Frans/Spaans
Duits/Russisch	Engels/Spaans	Frans/Hongaars
Duits/Spaans	Engels/Hongaars	
Duits/Hongaars		

Naast deze talen kan je in de tweede cyclus inleidende cursussen volgen voor Portugees, Pools, Nieuwgrieks en Japans en zo je werkveld verruimen .

Eerste cyclus

De eerste cyclus legt de basis van de opleiding door een sterke algemene vorming en een goed uitgebouwde taaltraining.

Wat de talen betreft, ligt de nadruk tijdens de eerste twee jaren op het verwerven en verdiepen van de talenkennis van twee vreemde talen en de vervolmaking van het Nederlands. Uiteraard vereist elke taal daarbij een eigen aanpak, die aansluit bij het verschil in voorkennis: voor Italiaans, Spaans, Russisch en Hongaars wordt geen voorkennis verwacht. Voor Duits, Engels en Frans vertrekken we van een niveau dat overeenstemt met de eindtermen van het secundair onderwijs. Voor Nederlands gaan we uit van moedertaalkennis. De vier vaardigheden – lezen, luisteren, schrijven en spreken – worden zowel voor de vreemde talen als voor de moedertaal ingeoefend. Die training steunt op de studie van *grammatica, kennis van land, volk en cultuur, en woordenschat*.

Tweede cyclus

In de tweede cyclus ligt de nadruk op de vertaal- en tolkvaardigheden. Als licentiaat vertaler of tolk moet je alle soorten van teksten en toespraken uit een ruime waaier van domeinen in en uit het Nederlands kunnen vertalen. Je moet bovendien in staat zijn tot kritische reflectie over het vertalen en tolken en kunnen werken met de moderne technologische hulpmiddelen.

Het eerste licentiaat blijft gemeenschappelijk. Bij de algemene vorming zijn er opnieuw opleidingsonderdelen die bepaalde (politieke, economische, sociale en culturele) kennisgebieden ontsluiten: *Vertaal- en Tolkwetenschap* biedt een apparaat voor kritische reflectie; *Terminologie en Documentalistiek*, en *Mediaen Vertaling* introduceren de moderne technologische hulpmiddelen. Bij Nederlands ligt de nadruk op een genregerichte benadering. Bij de vreemde talen staat de vertaling centraal. Je maakt ook kennis met het tolken, wordt vaardig in het verbindingstolken en verwerft een basisvaardigheid in het consecutief tolken.

Na het eerste licentiaat moet je kiezen tussen de optie Vertaler of de optie Tolk.

In het tweede licentiaat van de optie Vertaler bieden wij je specialisatiemogelijkheden: er is een keuzeaanbod van opleidingsonderdelen en modules die nauw aansluiten bij bepaalde beroepsvelden. Daardoor kan je je programma voor een groot deel zelf vormgeven en je beter voorbereiden op het beroep van vertaler.

Het tweede licentiaat van de optie Tolk bereidt je voor op een loopbaan als conferentietolk. Je volgt een vastgelegd programma waarin de training consecutief en simultaan tolken centraal staat.

Voor meer concrete informatie over de opleidingsonderdelen en de studiebelasting verwijzen we naar het analytisch programma.

Tolkwetenschap

Code: VT5oAVTolkwet
Groep: Algemene vorming
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1 + 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Hertog Erik
Coördinator: Hertog Erik

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Tolkwetenschap

Inhoud

De cursus omvat, ondermeer, de volgende items:

*de geschiedenis van het tolken

* een kennismaking met een aantal belangrijke nationale en internationale instellingen waarin getolkt wordt

* een overzicht van de paradigma's uit de tolkwetenschap aan de hand van de lectuur en bespreking van een aantal basisteksten

*een overzicht van de research in de tolkwetenschap ahv artikels uit tijdschriften en proceedings

* een kennismaking met de verschillende tolkgebieden, bijv. gerechtstolken, gebarentaaltolken, enz.

* informatie over deontologie, de beroepspraktijk en beroepsorganisaties van tolken.

Vereiste voorkennis

Competenties

Kennis van en inzicht in de concepten, theorie en praktijk van de vertaalwetenschap.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Franz Pöchhacker, *Introducing Interpreting Studies*, Routledge, 2004.

Evaluatie

Types

- paper/verslag
- presentatie
- permanente evaluatie

Begeleiding

De docent staat ter beschikking voor verdere informatie.

Taalbeheersing tolken

Code: VT5oNETbhTolk
Groep: Nederlands
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1 + 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Reynders Anne
Coördinator: Reynders Anne

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Taalbeheersing tolken

Inhoud

Oefeningen in formele vormen van mondelinge communicatie zoals de gelegenheidstoespraak, het betoog en het academisch debat.

Vereiste voorkennis

Competenties

Het vak is gericht op studenten die het Nederlands als moedertaal hebben.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

eigen syllabus

Werkvormen

Omschrijving

In de colleges brengen de studenten toespraken, betogen en academische debatten naar voren. Nu eens worden die thuis voorbereid, dan weer ligt de nadruk op improvisatie. Alle spreekoefeningen handelen over actuele thema's.

Evaluatie

Types

- mondeling examen
- permanente evaluatie

Begeleiding

volgens afspraak

Tolken (simultaan)

Code: VT5oFRTolkSim

Groep: Frans

Studiepunten: 9

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: /

Semester: 1 + 2

Onderwijstaal: Frans, Nederlands

Docenten: Bourgeois Sabine, Vannot Dirk

Coördinator: Vannot Dirk

Specialisatiegraad

gespecialiseerd

Onderwijsactiviteiten

- Tolken (simultaan)

Inhoud

Aan de hand van diverse bronnen in het Frans (teksten, video, gastsprekers...) oefenen de studenten zich in het simultaan tolken in het Nederlands.

Vereiste voorkennis

Competenties

De student dient te beschikken over een zeer goede kennis van het Frans en over een perfecte beheersing van het Nederlands. Ook de algemene ontwikkeling van de student moet erg degelijk zijn.

Evaluatie

Types

- mondeling examen
- permanente evaluatie

Begeleiding

Intensief en individueel.

Eindverhandeling (Tolken)

Code: VT5oEVEindverh
Groep: Eindverhandeling
Studiepunten: 12
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1 + 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Reunbrouck Dirk
Coördinator: Reunbrouck Dirk

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Eindverhandeling (Tolken)

Inhoud

De studenten kunnen voor zeer diverse onderwerpen opteren (praktisch of theoretisch onderzoek, case study, terminologie,...) telkens in overleg met hun promotor. In elke eindverhandeling komen echter voor: reflectie over het onderwerp, kort overzicht van de bestaande literatuur, kritische analyse van de eigen keuzes en een bibliografie. Correcte verwijzingen naar de informatie uit andere bronnen over het onderwerp zijn hierbij heel belangrijk.

Elke scriptie dient ook een stuk (al was het maar een samenvatting) te bevatten in een andere taal.

Voor al die punten gelden de normen van de 'Scriptiewijzer'.

Kwaliteit en diepgang zijn belangrijker dan de hoeveelheid. Het gaat erom een duidelijk afgelijnd geheel aan te bieden.

Het werk dat aan een eindverhandeling besteed is, wordt niet alleen zichtbaar aan de hand van het aantal bladzijden maar veel meer aan de hand van de geconsulteerde vakliteratuur, de verwerking ervan, het kritische inzicht, etc.

Vereiste voorkennis

Competenties

De student moet een uitgebreide en duidelijk gestructureerde tekst kunnen schrijven waaruit een academisch niveau blijkt op het gebied van de tolkwetenschap en/of een van haar aanverwante domeinen evenals een professionele beheersing van het Nederlands.

Dit impliceert planning, een kritische ingesteldheid, een goed gebruik van bronnen en verantwoordelijkheidszin.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Scriptiewijzer. De inhoud ervan is bindend.

Werkvormen

Omschrijving

Op verschillende momenten van de opleiding wordt een sessie ingelegd om de studenten te informeren over het hoe en het waarom van de eindverhandeling. Het is de bedoeling de studenten te helpen bij het kiezen van een onderwerp, hen concrete richtlijnen te bieden bij het werk aan de eindverhandeling en de kwaliteitseisen nader toe te lichten.

Evaluatie

Types

- Andere: eindverhandeling

Begeleiding

De begeleiding gebeurt door de promotor die zich, indien nodig, laat bijstaan door een co-promotor.

In de eerste fase overleggen student en promotor over de afbakening en de haalbaarheid van het onderwerp. Tijdens de realisatie van de eindverhandeling verleent de promotor methodologische ondersteuning. De promotor suggereert bronnen of specialisten, reviseert de teksten die de student voorlegt en geeft aan hoe de student de tekst kan verbeteren.

De student werkt autonoom en is verantwoordelijk voor het uiteindelijke resultaat.

Tolken (consecutief)

Code: VT5oFRTolkCons

Groep: Frans

Studiepunten: 6

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: /

Semester: 1 + 2

Onderwijstaal: Frans, Nederlands

Docenten: Bourgeois Sabine, Vannot Dirk

Coördinator: Vannot Dirk

Specialisatiegraad

gespecialiseerd

Onderwijsactiviteiten

- Tolken (consecutief)

Inhoud

De studenten worden via een intensieve training voorbereid op het consecutief tolken via notitietechniek, geheugentraining, synthesevaardigheid, spreekvaardigheid en presentatie.

Vereiste voorkennis

Competenties

De student heeft een uitstekende kennis van het Nederlands en een gedegen kennis van het Frans, beschikt daarnaast over een brede algemene ontwikkeling, kan boodschappen begrijpen, analyseren en vertalen.

Leermiddelen

Aanbevolen leermiddelen

Veel oefenen buiten de lessen op basis van bewerkte (vereenvoudigde) artikelen uit kranten en tijdschriften.

Werkvormen

Omschrijving

Aan de hand van uiteenzettingen van ca. 5 minuten leert de student consecutief tolken (via de tussenstap van het noteren) in zijn moedertaal.

Evaluatie

Types

- mondeling examen

Begeleiding

Intensief en individueel.

Spreek- en presentetechnieken

Code: VT5oNESprPresTe
Groep: Nederlands
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1 + 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: Cornette Catherine
Coördinator: Cornette Catherine

Specialisatiegraad

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Spreek- en presentetechnieken

Inhoud

In dit opleidingsonderdeel ligt de klemtoon op het leren hanteren van een efficiënte spreektechniek in functie van het tolkwerk. Afhankelijk van de noden van de studenten zal dieper ingegaan worden op elementen als : ademhaling, stemgeving, articulatie, uitspraak, intonatie en presentatie.

Vereiste voorkennis

Competenties

Dit opleidingsonderdeel is gericht Nederlandstaligen.
Voorkennis betreffende de fonetiek en orthofonie is wenselijk, doch niet onontbeerlijk.

Leermiddelen

Verplichte leermiddelen

Eigen materiaal met oefeningen voor de verschillende onderdelen van het spraakproces.

Aanbevolen leermiddelen

- Huybrechts, G. (1999). *Articulatie in de praktijk : consonanten*. Leuven/Amersfoort: Acco
- Huybrechts, G. (1999). *Articulatie in de praktijk : vocalen en diftongen*. Leuven/Amersfoort: Acco
- Eldar, A.M. (1997). *Spreeken en zingen*. (44ste dr. Herz. en bijgew. door Franken, M.C., Kooijman, P.G.C.) Assen: Van Gorcum
- Timmermans, B. (2004). *Klinkklaar; uitspraak- en intonatiegids voor het Nederlands*. Leuven: Davidsfonds

Werkvormen

Omschrijving

De colleges zetten in met een individuele screening (video-opname), waarna elke student afzonderlijk uitgebreide feedback krijgt en begeleid en gestimuleerd wordt om de eigen spreek- en presentatievaardigheden aan te scherpen. Tevens krijgen de studenten afzonderlijke oefeningen op frequent voorkomende problemen. Ten slotte worden de verworven vaardigheden tijdens gesimuleerde tolkoefeningen volledig geïntegreerd.

Evaluatie

Types

- mondeling examen
- permanente evaluatie

Begeleiding

Studenten met stem- en spraakproblemen kunnen de logopedist om individuele feedback vragen. Studenten met stem- en spraakpathologieën worden evenwel doorverwezen naar een specialist. De docent hospiteert geregeld en/of woont gemeenschappelijke tolklessen en nepconferenties bij.

Tolken (retour)

Code: VT5oFRTolkRet

Groep: Frans

Studiepunten: 3

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: /

Semester: 1 + 2

Onderwijstaal: Frans, Nederlands

Docenten: Behiels Lieve

Coördinator: Behiels Lieve

Specialisatiegraad

gespecialiseerd

Onderwijsactiviteiten

- Tolken (retour)

Inhoud

De studenten leren de technieken en strategieën van het consecutief tolken hanteren bij het tolken in de vreemde taal. Ze tolken korte interventies uit het Nederlands in de vreemde taal.

Vereiste voorkennis

Competenties

Zeer goede luitstervaardigheid Nederlands. Zeer goede spreekvaardigheid Frans. Een ruime woordenschat. Synthesevaardigheid. Stressbestendigheid. Uitgebreide algemene kennis van de politieke, sociale, economische en culturele structuren in de Europa en de Franstalige wereld.

Leermiddelen

Aanbevolen leermiddelen

De studenten kunnen zich niet genoeg verdiepen in allerlei Franstalige media (kranten, tijdschriften, radio, televisie, internet).

Werkvormen

Omschrijving

In het tweede semester tolken de studenten tijdens enkele van de gemeenschappelijke colleges consecutief in de vreemde taal.

Evaluatie

Types

- mondeling examen
- permanente evaluatie

Begeleiding

Elke prestatie wordt geanalyseerd en geëvalueerd. De docent staat ter beschikking voor advies (lieve.behiels@lessius-ho.be).